

МИСТЕЦТВО

2 клас

Частина 1

Людмила МАСОЛ
Олена ГАЙДАМАКА
Оксана КОЛОТИЛО

МИСТЕЦТВО

Підручник інтегрованого курсу для 2 класу спеціальних закладів
загальної середньої освіти (Н 54.1-Н 54.2) (у 2-х частинах)

ЧАСТИНА 1

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Київ
«Гене́за»
2019

УДК 7.01(075.2.056.262)
М31

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2019 № 407)

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ:

- — завдання і запитання;
- — послухай;
- — зобрази;
- — переглянь;
- — виконай;
- — узагальнення.

Масол, Людмила Михайлівна

М31 Мистецтво: підруч. інтегр. курсу для 2-го кл. спец. закл. заг. серед. освіти (Н 54.1-Н 54.2). У 2-х ч. Ч. 1 / Людмила Масол, Олена Гайдамака, Оксана Колотило. — Київ : Генеза, 2019. — 80 с. : іл.

ISBN 978-966-11-1016-7.

ISBN 978-966-11-1017-4 (Ч.1).

УДК 7.01(075.2.056.262)

ISBN 978-966-11-1016-7
ISBN 978-966-11-1017-4 (Ч.1)

© Масол Л. М., Гайдамака О. В.,
Колотило О. М., 2019
© Видавництво «Генеза»,
оригінал-макет, 2019

ЛЮБИ ДРУГОКЛАСНИКИ ТА ДРУГОКЛАСНИЦІ!

Запрошуємо разом з Ляською, Барвиком та цим підручником продовжити мандри Країною Мистецтва. Ми будемо співати, малювати, пізнавати красу різних пір року в мистецтві, передавати свої враження у творчості. *Щастя!*

І. Пори року в мистецтві

1. ПРОЩАВАЙ, ВЕСЕЛЕ ЛІТЕЧКО!

Радісно Лясолька й Барвик провели літні канікули.

? А ти пам'ятаєш свої літні враження? Розкажи про веселе літечко за картиною.

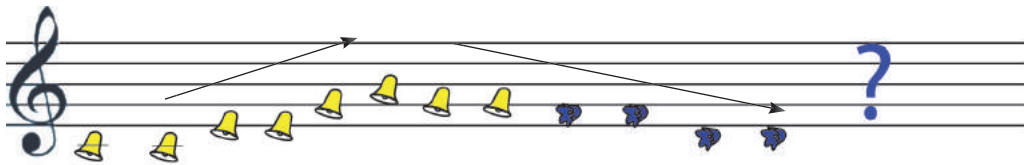
? К. Меладзе. Квітка-душа (Я. Джусь – бандура; Н. Матвієнко та С. Шурін – спів з хореографією).

? Порівняй різне виконання музичного твору. Нагадай Барвику правила співу.

Виконай поспівку. Створи її закінчення.

Дзвоник кличе нас до школи, а дзвіночки кличуть в поле.

ДЕ ПОДІЛОСЬ ЛІТЕЧКО?

Музика О. Янушкевич

Вірші М. Ясакової

1. Де по-ді-лось лі-теч-ко? – я ву-сіх пи-та-ю. Я ве-се-ле лі-теч-ко
 4 ці-лий день шу-ка-ю. Лі - теч-ко, лі-теч-ко, ти ку-ди схо-ва-лось?
 7 Чом зі мно - ю, лі-теч - ко, ти не по-про-ща - лось?

Який із музичних інструментів ти обереш для супроводу пісні?

Нотна грамота

Ноти – знаки для запису музики.

Всі мене питають: «Хто ти?»
 Я – музичний знак, я – НОТА.

У вільний час спробуй придумати різні закінчення поспівки «Дзвоник кличе нас до школи...».

1. ПРОЩАВАЙ, ВЕСЕЛЕ ЛІТЕЧКО!

Літо – улюблена пора всіх дітей. Барвик з Лясолькою, подорожуючи літніми стежками, спостерігали за багатством природи, милувалися її різнобарв'ям. Художники цю красу передають фарбами в **живописі**.

? Які почуття викликає картина? Які кольори в ній переважають? Пригадай основні та похідні кольори.

Якщо бачиш на картині
намальовано ріку,
або іній на ялинах,
цвіт вишневий у садку,

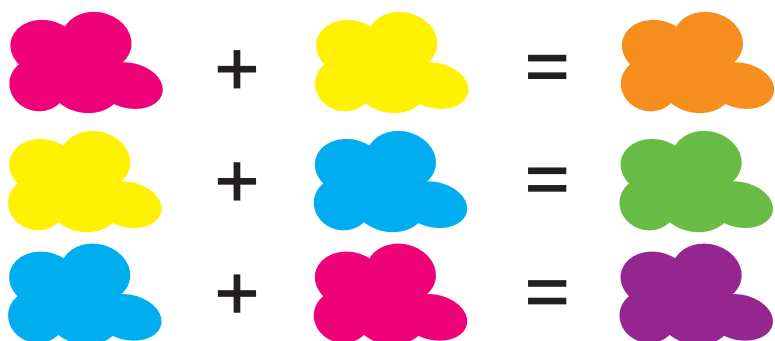
чи засніжену рівнину –
весь широкий простір наш,
то вже знаєш – ця картина
називається ПЕЙЗАЖ.

Пейзаж – зображення краєвидів.

Вправа. Потренуйся утворювати на палітрі похідні кольори.

Пригадай свої літні враження і створи пейзаж «Яскраві спогади про літо» (акварель, гуаш). Квіточки можна намалювати пензликом або пальчиками, змоченими у фарбу.

Варіант 1

Варіант 2

Поміркуй, який пейзаж сприятиме поліпшенню твого настрою і «зігріватиме» приємними спогадами холодної осінньої днини.

2. ЗВУКИ ТА КОЛЬОРИ ПРИРОДИ

Весна, літо, осінь, зима – пори року, які завжди зачаровували митців. Неповторну красу природи художники передають розмаїттям ліній і кольорів, композитори – звуками.

? Як художник зобразив наш рідний край? Уяви звуки природи, які можна «почути».

 В. Косенко. Пасторальна. Д. Саррі. Пастораль.

? Які настрої переважають у музиці? Який твір вокальний, а який – інструментальний? У якому темпі вони виконуються – швидкому чи помірному? Музика звучить гучно чи тихо? Що можна уявити, слухаючи її? Зобрази кольоровою лінією мелодію кожного твору.

Пастораль («пастушковий») – твори мистецтва, які передають картини природи. Мелодія твору зазвичай нагадує награвання пастушка на сопілці.

ПІШЛИ ДІТИ В ПОЛЕ

Українська народна пісня

Не поспішаючи

1. Пі-шли ді-ти в по - ле кві-точ-ки зби-ра - ти:

Приспів:

Мак, мак зі- роч-ка-ми, во-лош-ки з со-ки-роч-ка-ми,
ромен-зілля, бур-кун-зіл-ля, ме-док-зіл-ля і чеб-рець.

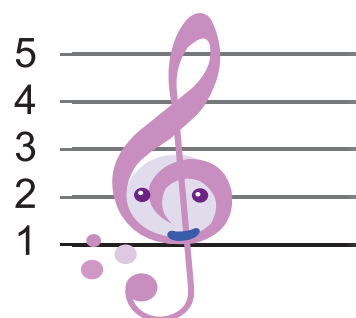
2. Квіточки зривали, віночки звивали. *Приспів.*
3. Віночки звивали, на голови клали. *Приспів.*
4. Як звили віночки, завели таночки. *Приспів.*

Нотна грамота

Стан цей нотні знаки носить,
зветься просто – НОТНОСЕЦЬ.

Загадка

Він стоїть, як вартовий,
ноти всі оберігає,
нотносець відкриває,
місце нотам визначає.

Скрипковий ключ

 Досліди звучання різних предметів. Разом з однокласниками та однокласницями спробуйте відтворити звуки природи.

 У вільний час змайструй музичні інструменти з різних предметів побуту.

2. ЗВУКИ ТА КОЛЬОРИ ПРИРОДИ

Природа зачаровує нас багатством кольорів. Художники пишуть картини, змішуючи фарби на палітрі. Так вони утворюють на полотні чи папері безліч різних відтінків кольору.

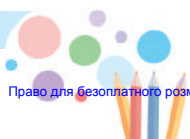
 Знайди на картині й назви кольори та їх відтінки, що передають красу природи. Покажи на пейзажі рукою лінію горизонту.

Загадка

У дорогу вирушаю, щоб дістатись небокраю.
Я за ним, він – утікати, не дається наздогнати.

Лінія горизонту – уявна лінія торкання небосхилу і землі.

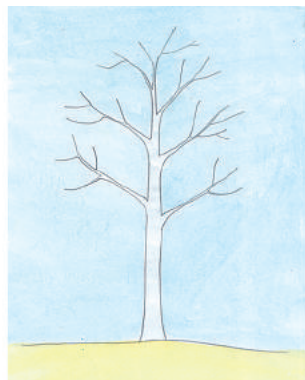
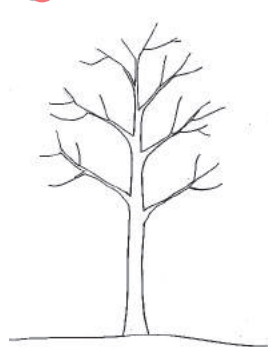

Вправа. Потренуйся разом з Барвиком утворювати на папірі різні відтінки осінніх кольорів.

Намалюй композицію «Осіннє чудо-дерево».

Способи зображення дерева

ватною паличкою

олівцем

серветкою

поролоном

Обери собі дерево-друга і спостерігай за його змінами восени, узимку, навесні. Потренуйся зображати його різними способами.

3. ОСІННІ ПЕРЕТВОРЕННЯ

Восени природа вражає чарівними перетвореннями, які відбуваються цієї пори.

? Що відбувається на картині? Коли й де це відбувається?

Про красу природи нам може розповісти програмна музика. У ній ми можемо почути звуки, що нагадують шелест листочків, гуркіт дощу, пташиний спів.

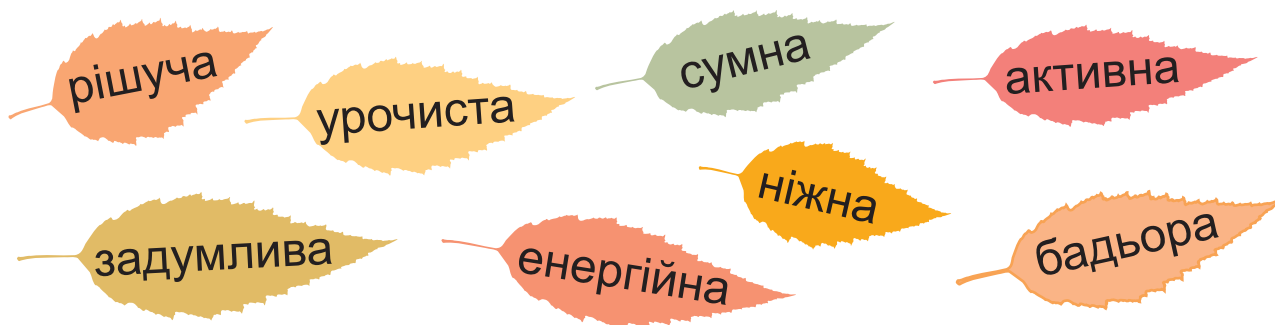

Програмна музика – це інструментальні твори, що мають назву або словесну програму.

 А. Вівальді. «Осінь» із циклу «Пори року».
П. Чайковський. «Осіння пісня» («Жовтень») із циклу дванадцяти п'єс «Пори року».

 Про яку осінь «розповіла» тобі музика? Радісно-золоту чи похмуро-сіру? Добери до кожного з творів слова-характеристики. Який із віршів якому твору відповідає?

Селяни веселим і радісним співом святкують щедрий урожай...

Осінь, опадає весь наш бідний сад, листя пожовтіло.
Вітер. Листопад...

 Музичний цикл – це кілька вокальних або інструментальних творів, об'єднаних загальним задумом.

За допомогою музичних інструментів створіть разом з друзями цикл музичних «картин» осені. Змінюйте темп відповідно до задуму: «Падоліст» (*помірно*), «Буревій» (*швидко*).

 Як програмна музика може «розповісти» про красу природи?

3. ОСІННІ ПЕРЕТВОРЕННЯ

Осінь пензлика взяла, малювати почала.
Пензлик біга без упину – гарна в осені картина.

Осінь вражає не лише палітрою кольорів листя на деревах, а й різнобарв'ям квітів, плодів, ягід.

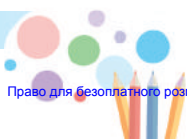
Художники відображають такі чарівні перетворення в живописі. Настрій картин передає **колорит**. Він буває теплим чи холодним.

? Визнач колорит творів. Він теплий чи холодний? Поміркуй, який із букетів осінній. Який настрій вони створюють? Якою з картин тобі хотілося б милуватися у власній кімнаті?

Колорит – гармонійне поєднання кольорів у композиції.

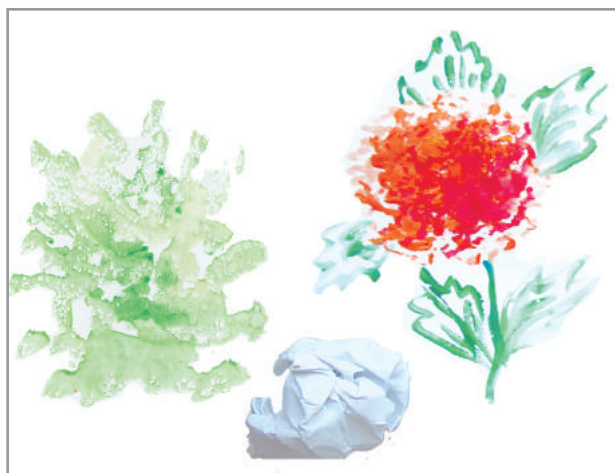
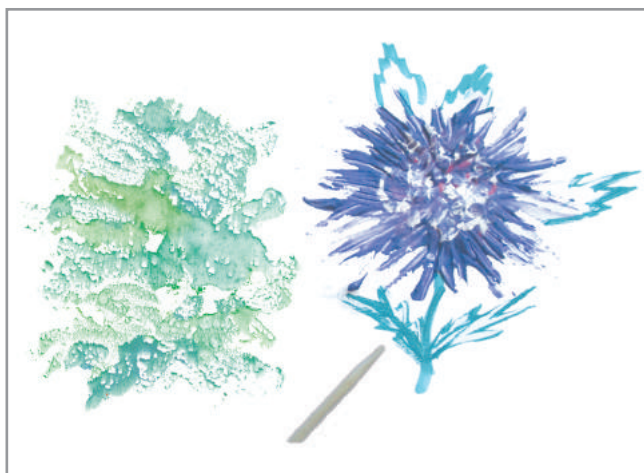
Художня техніка *монотипія* дозволяє отримати зображення з багатьма різними відтінками одночасно.

Створи композицію «Осінні квіти» в теплому або холодному колориті (*монотипія*).

Варіант 1 (дерев'яна паличка)

Варіант 2 (зім'ятий папір)

Проведи дослідження і визнач колорит картин у підручниках з інших предметів.

4. ХМАРКИ-ЧАРІВНИЦІ, НЕВТОМНІ МАНДРІВНИЦІ

Восени ми спостерігаємо за змінами у природі, милуємось хмарками в небі – білими й пухнастими або темними й похмурими. Слухаємо мелодію вітру – то ніжну, то поривчасту.

Композитори, як і художники, можуть «малювати» пейзажі, але не фарбами, а звуками.

 М. Чембержі. Хмаринка. Р. Шуман. Порив.

 Ці твори – програмні? Поясни. Пригадай, що таке регістр. Рухом руки покажи, як мелодія хмаринки «подорожує» різними регістрами. Поміркуй, чи може левенятко співати у високому регістрі, а пташка – у низькому.

Заспівай пісню «Хмаринки» (Нотний додаток, с. 74).

Створи «музичні картини» хмуринок відповідно до віршів (придумай мелодію, створи звуковий супровід або інсценізацію).

форте

Небо вкрили рясно темно-сірі хмари.
Грізно грім загремав, мов у бубни вдарив.

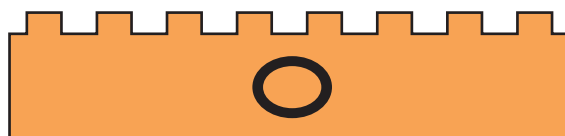
піано

Гарненька біленька, неначе пір'їнка,
всміхається сонцю грайлива хмаринка.

Нотна грамота

Звуки різної тривалості записують такими нотами:

Ціла

Половинна

Четвертна

Восьма

Відтвори різні тривалості звуків.

Досліди, у якому регістрі звучать голоси твоїх рідних.

4. ХМАРКИ-ЧАРІВНИЦІ, НЕВТОМНІ МАНДРІВНИЦІ

Хмари на осінньому небі часто змінюють своє забарвлення. Вони бувають яскравими й іскристими або ніжно-блакитними, немов замріяними.

? Яке небо тебе вразило найбільше? Які відчуються настрої на картинах? Які кольори й відтінки переважають у зображенні хмар на кожному з пейзажів? Порівняй колорит. Поміркуй, де потрібно розмістити лінію горизонту, щоб краще показати в усій красі захмарене небо.

Жили-були веселі хмарки, які любили мандрувати, а також танцювати й співати. Коли пригрівало ласкаве сонечко, вони повільно пливли по небу, плавно кружляючи в таночку, мов білі лебеді. Восени сердитий вітер-чародій перетворював їх на темно-сірі грозові хмари. І тоді з них на землю падали осінніми сльозами холодні дощові краплі. «Кап-кап, кап-кап...» – співали вони свою пісню.

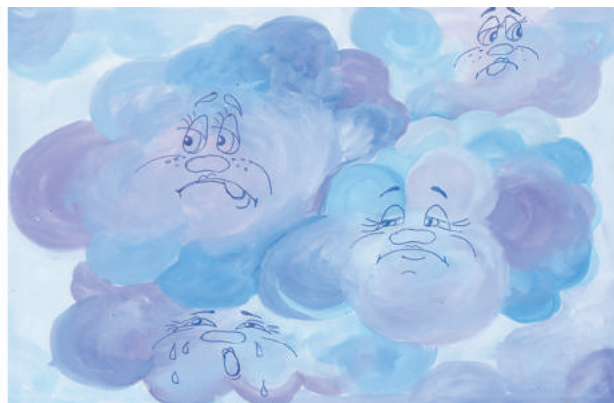
Вправа. Барвик і Лясолька експериментували із синім кольором. Барвик додавав темну фарбу, щоб зробити похмурі дощові хмари, а Лясолька – білої і рожевої фарб, і її хмаринки ніби повеселішали. Поекспериментуй і ти (гуаш).

Намалюй композицію «Хмаринки-мандрівниці», передай у ній свій настрій (гуаш).

Варіант 1

Варіант 2

Придумай і розкажи друзям історію про хмарку. Створи разом «хмару слів» – путівничок Країною Мистецтва.

5. РИТМИ ОСІНЬОГО ДОЩУ

Натягну я капелюха на вуха,
помандрую дощика слухать.
Довше, любий дощичу, подожди.
Мені твоя пісенька до душі.

? Яку пісеньку дощу співають діти на картині – сумну чи веселу?

М/ф «Капітошка», «Дощичу, дощичу, припусти!» (фрагменти).

В. Косенко. Дощик.

? Як змінюються характер і темп музики? Коли дощик весело танцює, а коли – співає задумливу пісеньку? Знайди в нотах позначення штрихів.

Штрихи – це знаки, що вказують, як виконувати музику.

 – наспівно (легато), – відривчасто (стакато).

 Заспівай пісню «Дощик» (Нотний додаток, с. 73).

Нотна грамота

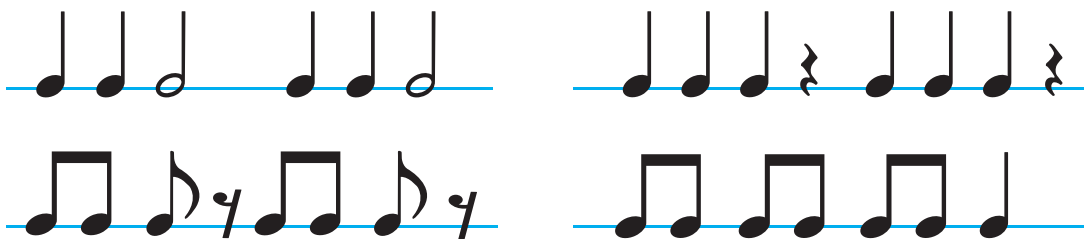
 Пауза – це тимчасова перерва у звучанні музичного твору.

Як і ноти, паузи бувають різної тривалості: четвертна, восьма тощо. У нотному записі вони позначаються відповідними значками.

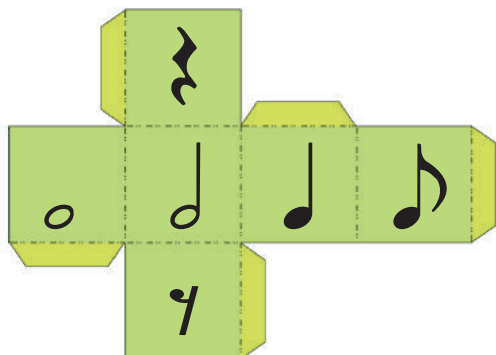
Четвертна =

Восьма   =

 Пригадай, що таке ритм у музиці. Виконай ритмічні композиції «Танок осіннього дощу».

 Колективна робота. Допоможіть Лясольці придумати гру із чарівним музичним кубиком «Тривалості нот і пауз».

 На дозвіллі пограй із друзями у гру «Який дощик?»: створить на ударних інструментах звукові картини «Веселий дощик» чи «Осіньня злива» тощо (змінюйте гучність, темп).

5. РИТМИ ОСІНЬОГО ДОЩУ

Осінь буває не лише радісною, яскравою, а також похмурою, сірою, з тихим холодним дощем.

У пейзажах художники зображають дощ і вітер, передають рух. За допомогою ліній, штрихів, точок та плям вони створюють картини (зображення) у **графіці**.

 Як художники передали рух на картині? Зобрази, як хитається дерево, коли дме вітер (*пантоміма*). Спробуй рухами показати дощ (тихий або зливу).

 Е. Морріконе. Плач, вітре.

Рух у пейзажі можна передати зокрема штрихами. Їх застосовують, щоб намалювати дощ.

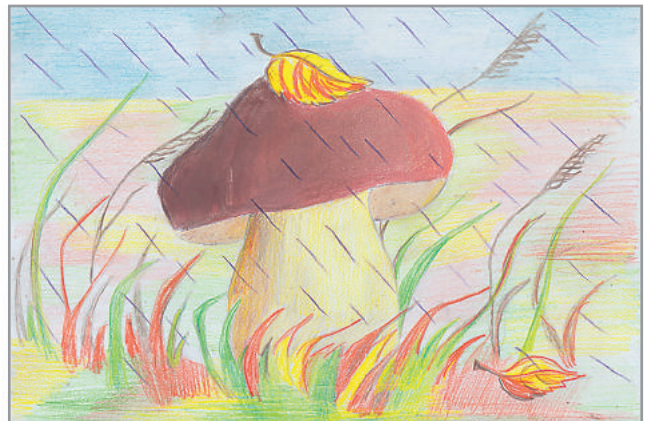
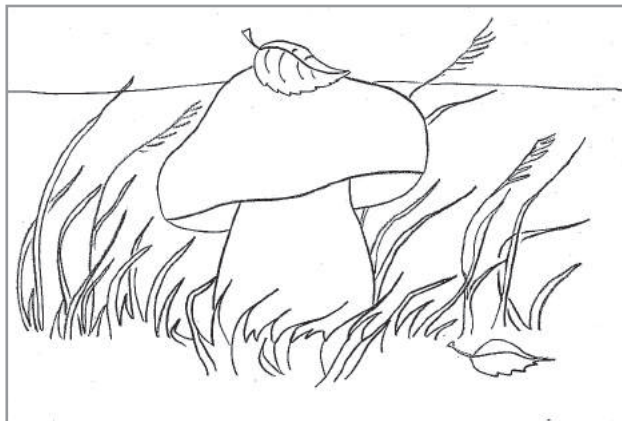
Штрих – лінія, що виконується одним коротким рухом руки.

Вправа-загадка. Допоможи Барвику визначити, чи правильно Лясолька зобразила в пейзажі рух вітру.

Намалюй грибок під дощем у вітряний день (кольорові олівці). Поміркуй, як потрібно малювати дощик – прямими чи косими штрихами.

Руханка. Р. Грех. Пісня про гриби із серії «З любов'ю до дітей».

Порівняй штрихи в музиці та образотворчому мистецтві.

6. ПАДОЛИСТ

Уже кружляє листя жовто-ржаве,
Щоб на асфальті мокрому спочить,
Уже рудіють на газонах трави
І дощ упертий по дахах шумить.

Як гарно падають осінні листочки на землю! Спочатку вони кружляють, ніби танцюють дивний танок.

 Д. Левицький. Мелодія краси. Осінь (сопілка).

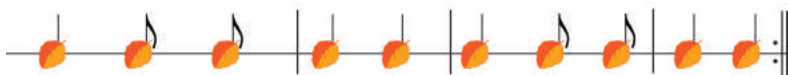
 Які настрої втілено у творах музичного та образотворчого мистецтва? Порівняй. Визнач колорит твору. Які емоції він викликає?

 Пригадай, що таке *ритм*? Створи мелодії до віршів на такі ритми:

Помірно, наспівно

Кра - су - ня - о - сіль пі - сню спі - ва - є,
Баг - ря - не ли - стя зо - ло - том ся - є.

Швидко, танцювально

Ой у лу - зі ка - ли - на сто - я - ла,
Я - гід - ка - ми всіх нас ча - сту - ва - ла.

Розповідь осіннього листочка

Я був живим різнокольоровим красунчиком, висів на дереві й радів сонечку. Одного разу різкий подих вітру підхопив мене, зірвав з гілочки, і я полетів, як пташка чи метелик...

 Як ти гадаєш, що було далі?

 Придумайте «Танок осіннього листя» (виконайте в ансамблі).

 Яку музику можна почути в осінній природі?

6. ПАДОЛИСТ

То шерехне, то хрусне, то трісне
Килимок під ногами барвистий. Що це?

Уяви, як шурхотить осінній килим. Пофантазуй і розкажи, яку таємницю хоче розказати опале листя.

? З яких природних матеріалів створено пейзаж? Чи відрізняються за розмірами листочки, квіточки і травинки на передньому плані та вдалині? Чому?

Осінь можна намалювати або зобразити у вигляді аплікації із сухих листочків та квітів.

Осінні листочки – помічники при створенні різноманітних пташок, рибок, звірів.

Акуратно користуйся клеєм! Слідкуй за тим, щоб увесь простір аркуша був рівномірно заповнений.

Створи композицію з осіннього листя на тонованому картоні.

Покажи рідним, яку красу можна створювати з осінніх листочків.

7. ПРО ЩО РОЗПОВІВ НАТЮРМОРТ

Осінь дарує людям корисні овочі та фрукти. Вони можуть стати персонажами картин і музичних творів, лялькових вистав і мультфільмів.

? **Гра «Оживи картину».** Уяви, що «герої» картини заспівали. У якому регістрі ти чуєш голоси пташок, а в якому – товстеного Гарбуза?

Розкажи, що ти знаєш про веселого і сміливого хлопчика Цибулино з казки італійського письменника Джанні Родарі. Пригадай, що таке балет.

🎧 **К. Хачатурян.** Балет «Цибулино» (Галоп. Варіації Вишеньки. Хода сеньйора Помідора).

📺 Мультфільм «Цибулино» (фрагмент).

? Як музика відтворила характери дійових осіб казки? Порівняй героїв балету і мультфільму.

ХОДИТЬ ГАРБУЗ ПО ГОРОДУ

Українська народна пісня

1. Хо - дить гар - буз по го - ро - ду,
пи - та - єть - ся сво - го ро - ду:

«Ой, чи жи - ві, чи здо - ро - ві
всі ро - ди - чі гар - бу - зо - ві?»

2. Обізвалась жовта диня, гарбузова господиня.

Приспів.

3. Обізвались огірочки, гарбузові сини й дочки.

Приспів.

4. Обізвалась морковиця, гарбузова сестриця.

Приспів.

5. Обізвались буряки, гарбузові свояки.

Приспів.

6. Обізвалась бараболя, а за нею і квасоля.

Приспів.

Порахуй усіх «родичів гарбузових», про яких співається в пісні. Якими тривалостями нот записано її мелодію?

7. ПРО ЩО РОЗПОВІВ НАТЮРМОРТ

Якщо бачиш на картині чашку кави на столі, чи якийсь напій в графині, чи троянду в кристалі, або з бронзи гарну вазу, або грушу, або торт, або все оце відразу – знай, це зветься **НАТЮРМОРТ**.

 Що зображено на картині? Як художниця розмістила предмети натюрморту? Пофантазуй і придумай з однокласниками уявну розмову дійових осіб натюрморту, які ніби ожили й заговорили.

Натюрморт – це зображення квітів, овочів і фруктів, побутових речей тощо.

У створенні натюрморту важлива роль композиції. Головні предмети на картині утворюють її **композиційний центр**. Кожний предмет у натюрморті має свою форму, розмір, колір.

 Гра-загадка. Відгадай персонажів за формою і кольором.

Круглий **жовтий** карапуз йшов городом і загруз, бо насіння стільки має, що аж боки розпирає.

Ми – кругленькі хлопчики, як у мишки хвостики.
Червоненькі ми на вроду, хочем в борщик із городу.

Вправа-загадка. На якому з натюрмортів Лясолька правильно визначила композиційний центр і краще розмістила великий гарбуз і маленький огірок?

Намалюй смачненький натюрморт із кавуна і фруктів (*акварель, сіль*).

Піклуйся про своє здоров'я і створи у вільний час живі апетитні натюрморти з овочів і корисної зелені. Пригощай ними родичів, друзів.

8. ПРО ЩО РОЗПОВІВ НАТЮРМОРТ

Українські народні пісні, у яких оспівуються різні пори року, називають **календарно-обрядовими**. Вони виконуються відповідно до народного господарського календаря. Осінні народні свята пов'язані зі збиранням урожаю. Вони супроводжуються піснями, які називаються жнивварськими (від слова «жнива» – збирання пшениці, ячменю, вівса).

- Що відбувається на картині? Коли це відбувається?
- Українська народна пісня «Женчикок-бренчикок» в обробці для хору М. Леонтовича.
- Хто виконує твір – один співак чи хор? Який характер мелодії пісні?

Свято врожаю часто відбувається на осінніх ярмарках. Це – гомінке всенародне свято, під час якого співають і танцюють. Народні майстри представляють свої вироби з дерева, соломки, кераміки та ін.

 М. Мусоргський. Гопак з опери «Сорочинський ярмарок».

Гопак – український народний танець.

Який характер руху мелодії гопака – плавний чи стрибкоподібний? Музика прозвучала у виконанні одного інструмента чи цілого оркестру?

Подивись, які рухи «Гопака» вивчив Барвик.

Проплескай тривалості звуків. Порівняй ритми танців.

Інсценізація пісні «Ходить гарбуз по городу».

Що тебе найбільше зацікавило у святі обжинків?

8. ПРО ЩО РОЗПОВІВ НАТЮРМОРТ

Зібрані восени овочі, фрукти господарі дбайливо зносили до комори. Вона перетворювалася на справжній сільський натюрморт, де є все, необхідне художникові.

 Уяви, що всі ці городні мешканці раптом ожили й почали між собою розмовляти. Відтвори їхню розмову.

 Якими зображено овочі? Чи схожі вони на персонажів народної пісні?

? Пригадай, яку форму мають овочі.

конус

куля

циліндр

Виліпи суворого гарбуза, замріяну морквинку чи веселих огірочків. Разом з однокласниками створіть натюрморт: зліпіть овочі, що мешкають на одному гомінкому городі (пластилін, солоне тісто). Проаналізуйте форми та розміри овочів.

Поцікався в дорослих, скільки коштують на базарі чи в магазині овочі, які ліпили на уроці.

9. ТРОЇСТІ МУЗИКИ

У кожного народу є свої особливі музичні інструменти. У всіх куточках України відомі **троїсті музики**. Цей народний ансамбль із трьох виконавців зазвичай складається із музикантів, що грають на *скрипці, сопілці, бубні*. На Гуцульщині додають *цимбали*.

цимбали

 Троїсті музики.
Л. Колодуб. Троїсті музики.

 Які враження викликала в тебе ця музика? Під таку музику краще співати чи танцювати? Які інструменти звучать? Назви, які з них зображено на картині.

 Ансамбль – виконання музики двома і більше виконавцями.

 Загадки. Три людини грали, і всі виграли.

Лежить – мовчить,
торкни – дзижчить,
візьми в руки –
скигнуть.

У лісі вирізана,
гладенько витесана,
співає, заливається.
Як називається?

ОЙ ЗАГРАЙТЕ, ДУДАРИКИ

Музика А. Філіпенка Вірші В. Панченка

Ой за-грай-те, ду-да-ри-ки, мо-ло-ді гу-цу-ли,

так, щоб та-нець-у - ви-ва-нець по-ло-ни-ни чу-ли.

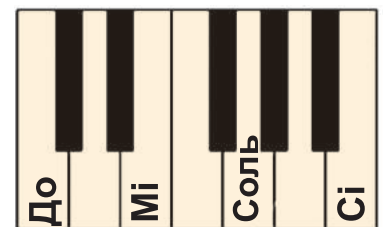
Нотна грамота

Барвик мріяв грати на піаніно, як Лясолька. Отож вона познайомила його з мешканцями Будиночка нот – сестричками **До Ре Мі Фа Соль Ля Сі**.

Солодкозвучна нотка **Соль** оселилася поряд зі на другому поверсі . Мініатюрна **Мі** обрала перший поверх. А ще одна сестричка сіренька **Сі** жила на третьому поверсі, поближче до сонечка. Додаткову коротку лінієчку створили для добренької **До** .

Так ці ноти розмістилися на клавіатурі:

 Гра. Які ноти «сховалися» у словах?

 рога, вед дь, пара ка, так .

9. ТРОЇСТІ МУЗИКИ

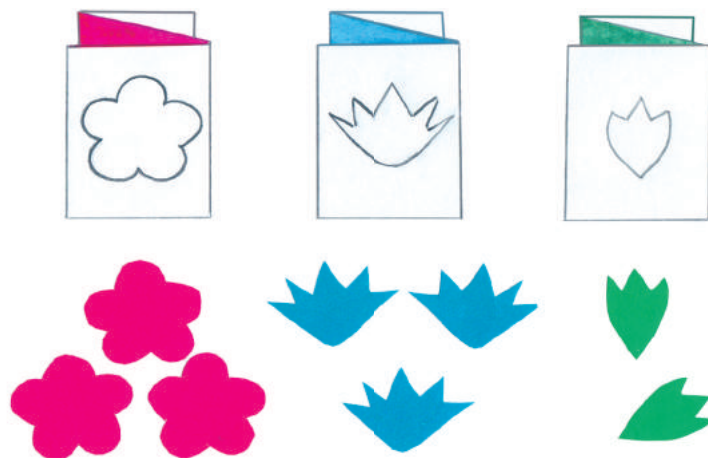
Гостинні Карпати зачаровують красою гір та прекрасними мелодіями. Жодне гуцульське свято не обходиться без веселих музик, які грають на різних народних інструментах.

Придивись, як прикрашено на картині народні інструменти, костюми, гори, дерева тощо. Розглянь, як оздоблено українські народні інструменти сопілку та бубон.

 Вправа. Виріж за допомогою шаблонів різні зображення. Пофантазуй і склади з них візерунки для аплікації.

 За допомогою різних художніх технік створи візерунок, яким можна прикрасити народний інструмент цимбали.

Варіант 1 (штампування)

Варіант 2 (аплікація)

 У вільний час послухай легенду про троїстих музик.

10. ЯК СОПІЛКА ФЛЕЙТОЮ СТАЛА

Жила-була Сопілочка, яка грала співаночки. Одного разу її награвання почув Майстер. Він розкрив їй секрети музичної абетки й навчив гарних манер. Сопілочка швидко опанувала гру з нот. Тоді Майстер одягнув її в срібну сукню і запропонував виступити на концерті. Після гучних оплесків Майстер сказав: «Як чарівно звучала флейта!» Так Сопілочка перетворилася на Флейту.

Кожний музичний інструмент має свій голос – тембр.

Тембр – забарвлення звучання голосу людини або музичного інструмента.

В. Кирейко. Награвання Лукаша з опери «Лісова пісня» (сопілка). Й. С. Бах. Жарт (флейта).

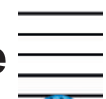

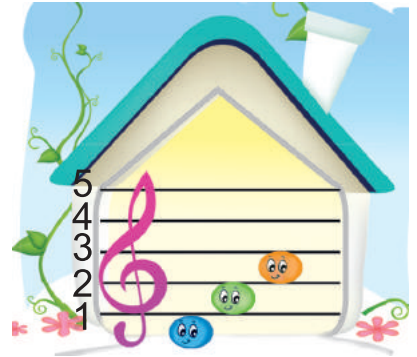
Порівняй тембри сопілки й флейти. Яка мелодія пісенна, а яка – танцювальна? Уяви музику, яка «лунає» з картини.

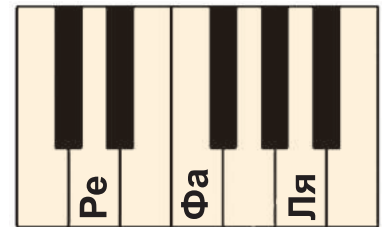
Зазираємо в Будиночок нот. Лясолька пояснила Барвику, що ноти пишуться на лінійках та між ними.

Нотна грамота

Між першим і другим поверхами будиночка нот оселилася фантазерка **Фа** . Ляклива **Ля** сховалася між другим і третім поверхами. **Ре** поселилася під першою лінійкою.

Так розміщено нові нотки на клавіатурі:

 Гра. Прочитай слова, де «сховалися» ноти:

 рби, лька, мо .

 Створи поспівки з вивчених нот.

Я маленька дівонька, як у полі квітонька, на скрипочці граю, пісеньку співаю.

Я маленький хлопчик, виліз на стовпчик, на сопілці граю, пісеньку співаю.

 Заспівай пісню «Кольорова гама» (Нотний додаток, с. 75).

 Назви зображення. Які ноти «сховалися» у словах?

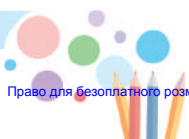
10. ЯК СОПІЛКА ФЛЕЙТОЮ СТАЛА

Художники передають красу природи, людські почуття кольором, лініями, формами, плямами. Вони можуть наповнювати свої картини музикою.

Відшукай на картині різні виразні лінії (*пряма, крива*). Обведи їх пальчиком. Уяви, яку мелодію може виконувати легінь.

Лінія, штрих, крапка, пляма – основні засоби виразності графіки.

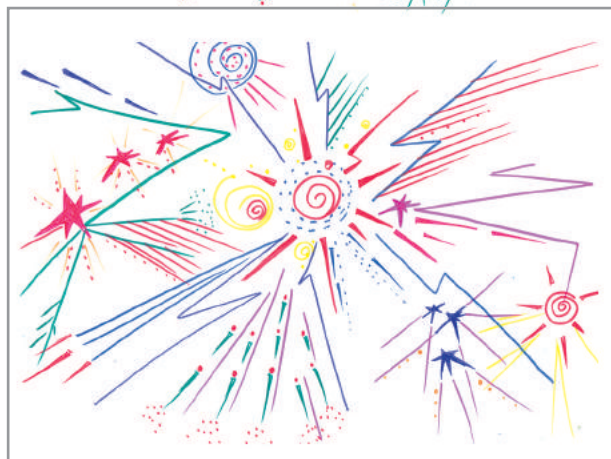
 Подивись, як художниця кольоровими лініями, крапочками, штрихами передала спів пташок.

 Передай кольоровими лініями ніжну мелодію флейти або гучні звуки барабана (фломастери).

Варіант 1

Варіант 2

 Пофантазуй, як можна кольоровими лініями зобразити мелодії, виконані на інших інструментах.

11. ДЛЯ КОЖНОГО ЗВІРА І ПТАХА У КАЗКИ СВОЇ ГОЛОСИ

Помандруймо у незвичайну – симфонічну – казку «Петрик і Вовк» композитора Сергія Прокоф'єва. У ній казкових персонажів «зображують» музичні інструменти. За тембром інструментів можна впізнавати характери дійових осіб.

Рано-вранці Петрик вийшов на галявину.

Тема головного героя Петрика звучить у виконанні **струнної** групи інструментів оркестру: *скрипок, альтів, віолончелей і контрабасів*. Хлопчик крокує під маршову музику, ніби легко наспівуючи мелодію.

С. Прокоф'єв. Симфонічна казка «Петрик і Вовк» (тема Петрика).

скрипка

альт

віолончель

контрабас

...У траві сиділа Пташка і цвірінькала. Поруч у калюжі плавала Качка.

Мелодія Пташки (*флейта*) «пурхає» на високих звуках, у темі Качки (*гобой*) передано неповороткість її ходи.

11. ДЛЯ КОЖНОГО ЗВІРА І ПТАХА У КАЗКИ СВОЇ ГОЛОСИ

Щоб намалювати звірів і птахів, треба уважно спостерегти за ними. Особливо складно малювати пташок, які завжди в русі. Пташку можна зобразити навіть однією фарбою. Для цього треба її контурне зображення суцільно покрити темним кольором на світлому тлі. Або навпаки – світле зображення на темному тлі. Така робота називається *силуетною*.

Слухаючи музику Сергія Прокоф'єва, можна не тільки почути, а й уявити казкових героїв – Петрика, Пташку, Качку... Саме за уявою художники-мультиплікатори створили героїв мультфільму «Петрик і Вовк».

Силует – це однотонне зображення предмета, окреслене контуром.

М/ф «Петрик і Вовк» (фрагмент).

Який персонаж симфонічної казки тобі найбільше сподобався?

Вправа. Потренуйся малювати силуети пташок. Пам'ятай про співвідношення між частинами фігури птаха!

Створи силуетну композицію «Бережіть птахів!».

Варіант 1 (акварель)

Варіант 2 (тонований папір, гуаш)

Дізнайся в дорослих про птахів Червоної книги України. Розкажи, як ти допомагатимеш пташкам узимку.

12. ДЛЯ КОЖНОГО ЗВІРА І ПТАХА У КАЗКИ СВОЇ ГОЛОСИ

кларнет

Що ж відбувалося далі в музичній казці?

...Петрик помітив, як у траві крадеться Кішка, яка хоче схопити Пташку.

«Бережись!» – гукнув Петрик, і Пташка злетіла на дерево. Вийшов Дідусь. Він гнівався, що Петрик вибіг за хвіртку: «Що буде, якщо з лісу прийде Вовк?..»

фагот

Уривчаста мелодія Кішки звучить у низькому регістрі (кларнет). Вона крадькома рухається, завмираючи на місці.

Музична тема Дідуся (фагот) не тільки передає його настрій і характер, а й особливості ходи. Він «промовляє» низьким голосом.

С. Прокоф'єв. Симфонічна казка «Петрик і Вовк» (теми Кішки, Дідуся).

У якому регістрі звучить тема Дідуся? Уявіть, що виконавці переплутали інструменти. Чи можна передати музику Дідуся грою на флейті?

Теми Пташки, Качки й Кішки та Дідуся в музичній казці виконували **дерев'яні духові** інструменти, до яких належать: *флейта, гобой, кларнет і фагот.*

...Невдовзі з'явився величезний Вовк. Петрик вирішив зловити його. Аж ось із лісу вийшли Мисливці. Вони йшли по слідах Вовка і стріляли з рушниць.

Музика Вовка відрізняється від тем інших персонажів. Композитор «доручив» виконувати його тему трьом *валторнам* – **мідним духовим** інструментам. Їхнє грізне завивання на тлі зловісного гуркоту ударних інструментів зображує Вовка небезпечним хижаком.

валторна

Марш Мисливців набуває бойового характеру завдяки ритмам **ударних** інструментів: *барабана, тарілок і бубна*. Постріли рушниць передано *громом литавр і барабанів*.

литаври

барабан

тарілки

бубон

С. Прокоф'єв. Симфонічна казка «Петрик і Вовк» (теми Вовка, Мисливців).

Під час звучання музики показуй руками «гру» на валторні та ударних інструментах.

Проведи спостереження: які тембри голосів мають твої улюбленці – домашні тваринки.

12. ДЛЯ КОЖНОГО ЗВІРА І ПТАХА У КАЗКИ СВОЇ ГОЛОСИ

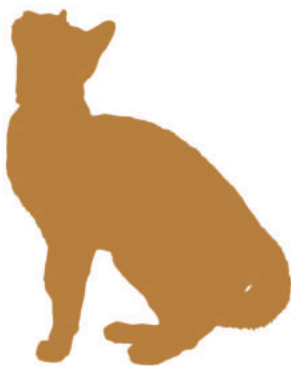

Барвик, послухавши симфонічну казку, вирішив намалювати всіх героїв разом із музичними інструментами.

 Подивись уважно і визнач, чи не припустився Барвик помилки.

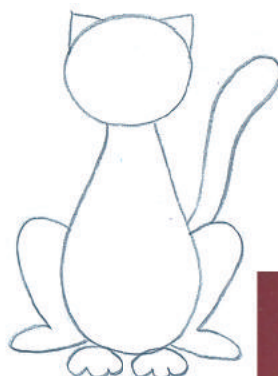
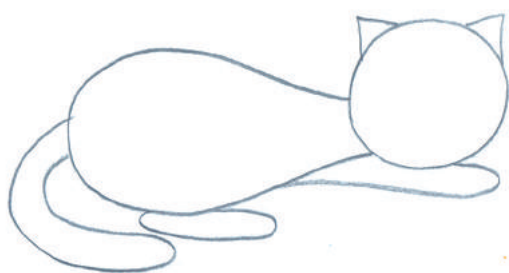
Серед усіх тем казки Барвику найбільше сподобалася музика Кішки. Кішки бувають розумні й поважні, ніжні й граційні.

 У яких видах образотворчого мистецтва митці створили котів?

Вправа. Зобрази котика за допомогою контура та пальчиком по крупі.

Зобрази котиків (крупка, клей).

Варіант 1

Варіант 2

Придумай рухливу гру-пантоміму, де кішка буде головним героєм. Пограй разом із друзями в цю гру на перерві.

13. ДЛЯ КОЖНОГО ЗВІРА І ПТАХА У КАЗКИ СВОЇ ГОЛОСИ

Послухай музику Фіналу казки «Петрик і Вовк». У спорті «фінал» це остання гра. А в музиці – завершальна частина інструментального твору або остання сцена в опері чи балеті. Зазвичай музика фіналу має урочистий характер і виконується ансамблем чи цілим оркестром.

...Петрик гукнув Мисливцям: «Не стріляйте, ми спіймали Вовка! Відведемо його в зоопарк».

Казка закінчується переможним маршем усіх учасників.

С. Прокоф'єв. «Петрик і Вовк» (фінал).

Яка тема звучить у фіналі казки? Який характер музики? Чим відрізняється марш Мисливців від заключного маршу казки?

Отже, музична казка допомогла ознайомитися з тембрами основних груп інструментів симфонічного оркестру – струнних, духових та ударних.

Пригадай, як називається людина, яка керує оркестром.

КИЦЯ-КИЦЮНЯ

Музика і вірші І. Білика

У ма - лень - кій, у ха - тин - ці на теп -
ве - чір, ці - лу ніч - ку не зімк -

2
лень - кій ко - жу - шин - ці хтось дрі -
ну - ла во - на віч - ки, все шу -

3
ма-є, хтось мур-коче, спозаранку спати хоче. Увесь
ка-ла во - на миш-ку, на-тру -

5 *Приспів*
Киць-киць-киць, киця, ки-ця, ки-
ди-лась во-на тріш-ки.

8
цяня, мур-мур-мур-мурка, Мурка манюня. Киць-киць-киць,
11
ки-ця, ки-ця, ки-ця-ня, мур-мур-мур, Мур-ка ма-ню-ня.

2. До обіду, до смачного вона є завжди готова,
Ніжно лапка личко миє, ще й зарядку зробить шия.

У вільний час із другом або подругою пофантазуйте і виконайте ритм ходи киці й мишки (проплескайте).

13. ДЛЯ КОЖНОГО ЗВІРА І ПТАХА У КАЗКИ СВОЇ ГОЛОСИ

Дія казки С. Прокоф'єва відбувалася в лісі. Музика відтворювала характери героїв завдяки різним тембрам. А художники та художниці надають виразності казковому дійству за допомогою цікавих форм і кольорів – теплих, холодних, світлих, темних.

? Що незвичайне ти бачиш у зображенні лісу? Чи можна його назвати казковим, чарівним, таємничим? Назви кольори, якими зображено казковий ліс. Придумай цікаву історію за сюжетом.

Вправа. Барвик утворив листочок, дерево й квіточку способом роздмухування плям. Потренуйся й ти використовувати цю техніку в зображенні рослин (*акварель, трубочка для соку*).

Намалюй казковий ліс, роздмухуючи плями (*акварель, трубочка для соку*).

Досліди, які кольори є у твоєму наборі фарб. Поміркуй, як зробити їх світлішими або темнішими.

14. ОЙ ХТО МИКОЛАЯ ЛЮБИТЬ

Надворі зима. Наближаються різдвяні й новорічні свята. Але є ще одне зимове свято, на яке чекають усі діти. З давніх-давен про нього збереглися згадки в піснях, легендах... Яке це свято?

- Уяви себе серед персонажів зимового пейзажу. Розкажи про свої враження.
- А. Вівальді. Цикл «Пори року». Зима.
- Порівняй зимові настрої, виражені в музиці, із зимою, яку зображує художник. Що ти знаєш про Святого Миколая?

ОЙ ХТО МИКОЛАЯ ЛЮБИТЬ

Українська народна пісня

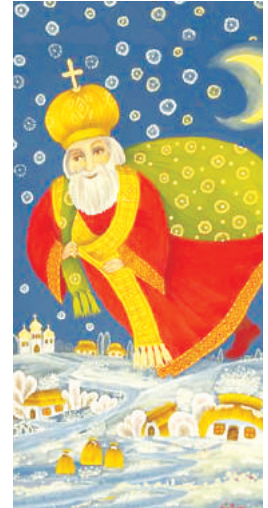
V Піднесено

Ой хто, хто Ми-ко - ла-я лю - бить,
ой хто, хто Ми-ко - ла-ю слу - жить,

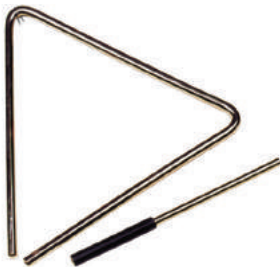
то - му Свя-тий Ми-ко-лай, Ми - ко - ла - ю!
У всяк час до - по-ма-гай.

Прислухайся до співу товаришів, красиво проспівуй звуки.

Створи ритмічний супровід до пісні на ударних інструментах в ансамблі з учителем (учителькою).

Поцікався, хто приносить дітям різдвяні та новорічні подарунки в інших країнах.

14. ОЙ ХТО МИКОЛАЯ ЛЮБИТЬ

На свято Миколая природа яскраво іскриться всіма кольорами зими. У містах і селах Мороз-майстер «розмальовує» вікна своїми казковими фантастичними візерунками.

Художники, спостерігаючи за дивовижним явищем природи, відображають його на своїх картинах.

? Що відбувається на картині? Роздивись, як художниця зобразила зимові дерева. Порівняй їх з морозними візерунками. Чи вдалося художниці передати чарівність «картин» Мороз-майстра?

 Роздивись смачненькі миколайчики, які оздобили Лясолька і Барвик. Чи нагадують вони тобі зимові візерунки на вікні?

 Створи рамку для фотографії, що нагадує морозні візерунки (білий восковий олівець та акварельні фарби).

Варіант 1

Варіант 2

 Розглянь морозні візерунки на вікні, форми сніжинок та крижаних бурульок. Що вони тобі нагадують? Пофантазуй.

15. ДОБРО НЕСЕ РІЗДВЯНИЙ ЯНГОЛ

На Різдво діти колядують. Вони ходять із зіркою по хатах і співають. На Новий рік щедрують, бажають одне одному добра, миру, злагоди й здоров'я, співають щедрівки.

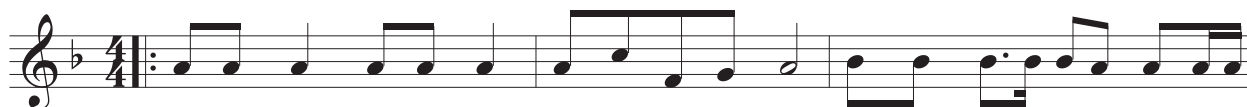
Українські колядки та щедрівки: «Старий рік минає», «Нова радість стала», «Щедрик» та інші (за вибором).

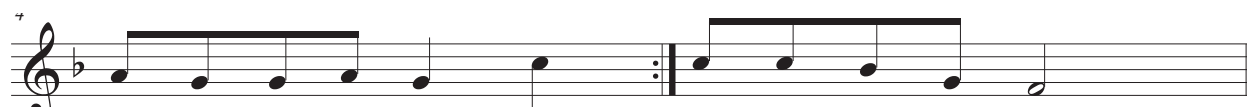
 Охарактеризуй прослухані твори. Уяви себе в гурті колядників або щедрувальників. Заспівай разом з ними відомі українські пісні та популярну у світі новорічну пісню «Дзвоники дзвенять».

JINGLE BELLS (ДЗВОНИКИ ДЗВЕНЯТЬ)

Музика і вірші *Дж. П'єрпонта*

Jin-gle bells, jin-gle bells, jin-gle all the way. O what fun it is to ride in a

one-horse o - pen sleigh one-horse o - pen sleigh.

Dashing through the snow
On a one-horse open sleigh
O'er the fields, we go laughing all the way.
Bells on bob-tails ring
Making spirits bright.
What fun it is to ride and sing
A sleighing song tonight.
A day or two ago
I thought I'd take a ride,
And soon Miss Fanny Bright
Was seated by my side.
The horse was lean and lank
Misfortune seemed his lot,
He got into a drifted bank
And then we got up set.

М/ф «Різдво», к/ф «Один удома» (фрагмент «Щедрик»).

Як святкують Різдво і Новий рік у твоїй родині?

15. ДОБРО НЕСЕ РІЗДВЯНИЙ ЯНГОЛ

Щойно на небі з'являється перша зірка – розпочинається Свята вечеря. Оселі прикрашені різдвяними витинанками. Символом Різдва в Україні є *дідух* – солом'яний сніг. Уся родина збирається на Святвечір. На столі 12 святкових страв.

Склади цікаву розповідь за картиною-витинанкою.

Витинанка – це прикраса, вирізана з білого чи кольорового паперу.

Подивись, як можна вирізати різдвяну зірку в техніці витинанки.

Виріж з кольорового паперу витинанку-янголятко.

Розглянь морозні візерунки на вікні, форми сніжинок та крижаних бурульок. Що вони тобі нагадують? Пофантазуй. Разом із друзями створи й прикрась різдвяний леп-бук.

ПЕРЕВІР СВОЇ ДОСЯГНЕННЯ

Завдання *Лясольки*

1. Музична вікторина «Пригадай пісні та виконай їх».

2. Які із цих інструментальних творів можна включити до програми концерту пасторальної музики?

В. Косенко. Дощик

М. Чембержі. Хмаринка

М. Мусоргський. Гопак

Й. С. Бах. Жарт

3. Назви інструменти, які «озвучували» персонажів симфонічної казки С. Прокоф'єва «Петрик і Вовк». До якої групи інструментів вони належать?

4. Добери з прослуханих музичних творів і мультфільмів музику для емоційного розвантаження і заспокоєння, а також для ранкової зарядки.

Завдання Барвіка

1. Як називають картини із зображенням краєвидів?
2. Визнач серед зображень пейзаж і натюрморт.

3. Знайди серед зображень силуети.

4. Що таке витинанка?

Завдання *Лясольки* та *Барвіка*

1. Як ти розумієш слово «штрих» у мистецтві?

КОМПОЗИЦІЯ

ТЕМП

ОРКЕСТР

СИЛУЕТ

МУЛЬТФІЛЬМ

ПЕЙЗАЖ

АНСАМБЛЬ

НОТИ

ТЕМБР

КОЛОРИТ

НАТЮРМОРТ

2. Розділи слова на дві мистецькі скрині. Яке слово «зайве»?

3. Добери до пасторальної музики відповідні за настроями картини з ілюстрацій, розміщених у підручнику.

П. Чайковський. Осіння пісня

А. Вівальді. Зима

4. Які види мистецтва поєдналися в мультфільмі?

СЛОВНИЧОК

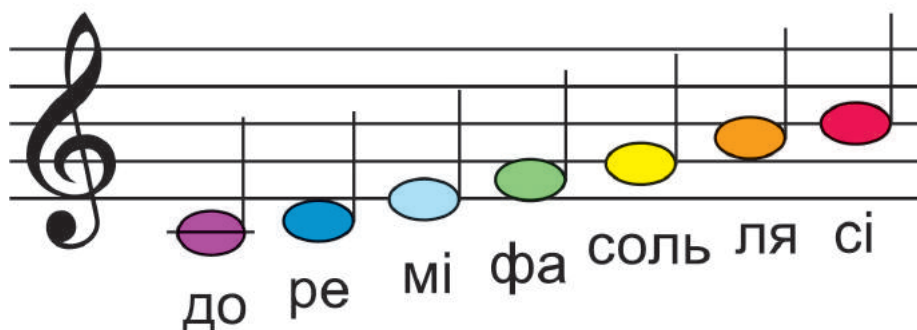
Абетка *Лясольки*

Ансáмбль – група музикантів з двох і більше виконавців, які виконують музику разом.

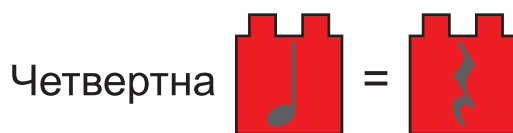
Гопáк – український народний танець.

Календáрно-обрядóві піснi – народні пісні, що співають під час обрядів відповідно до пір року.

Нóтний стан (нотонóсець) – система паралельних горизонтальних ліній для записування звуків спеціальними знаками – нотами.

Па́уза – тимчасова перерва у звучанні музичного твору.

Програ́мна му́зика – інструментальні твори, які мають назву або словесну програму.

Регі́стр – звуки голосу або інструмента, що відрізняються висотою (високий, середній, низький).

Симфонічний оркестр – колектив музикантів, який складається з виконавців на струнних, духових, ударних інструментах.

Тембр – забарвлення звучання голосу людини або музичного інструмента.

Троїсті музики – народний ансамбль із трьох виконавців, що грають зазвичай на скрипці, сопілці та бубні.

Цикл – музичні твори (або частини), об'єднані спільним задумом.

Абетка *Барвіка*

Витинанка – вирізування фігур з паперу, складеного вдвічі або в більше разів, вид декоративно-ужиткового мистецтва.

Графіка – вид образотворчого мистецтва, зображення в якому створено за допомогою ліній, штрихів, точок тощо.

Живопис – вид образотворчого мистецтва, малювання фарбами.

Колорит – гармонійне поєднання кольорів у композиції.

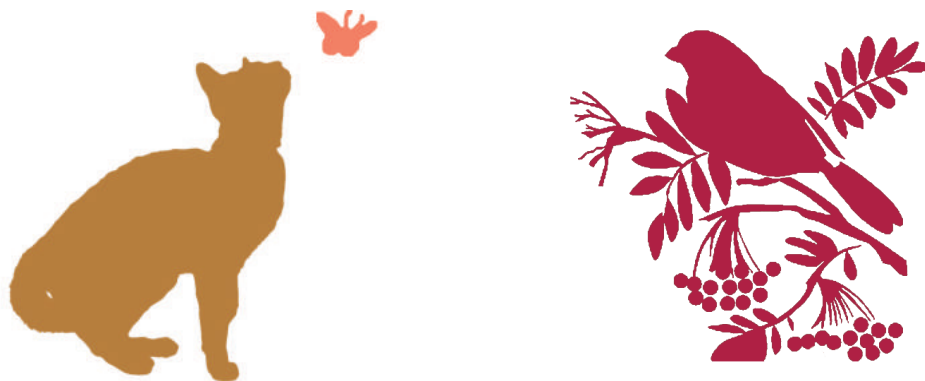
Натюрморт – зображення квітів, овочів і фруктів, різних предметів у мистецтві.

Пейза́ж – зображення краєвидів в образотворчому мистецтві.

Силуе́т – однотонне зображення предмета, окреслене контуром.

Абетка *Лясольки* та *Барвика*

Кінофі́льм – вид мистецтва кіно, у якому грають актори.

Штрихі́ – у музиці – знаки, що вказують, як виконувати музику; в образотворчому мистецтві – лінії, що виконуються одним коротким рухом руки.

 – наспівно (легато), – відривчасто (стакато).

НОТНИЙ ДОДАТОК

ДЕ ПОДІЛОСЬ ЛІТЕЧКО?

Музика *О. Янушкевич*

Вірші *М. Ясакової*

1. Де по-ді-лось лі-теч-ко? – я ву-сіх пи - та - ю. Я ве-се-ле лі-теч-ко

ці-лий день шу-ка-ю. Лі - теч-ко, лі-теч-ко, ти ку-ди схо-ва - лось?

Чом зі мно - ю, лі - теч - ко, ти не по-про - ща - лось?

2. Ми з тобою, літечко, дуже гарні друзі.
Пригадай, як гралися на високім лузі.
Відгукнися, літечко, де ти заховалось,
Чом зі мною, літечко, ти не попрощалось? 2 р.
3. Каже мама: «Літечко прийде за весною,
Дощиком прощалося літечко з тобою».
Підросту я, літечко, – ти мене впізнаєш,
Як ти мене, літечко, в лузі відшукаєш? 2 р.

ДОЩИК

Музика А. Мігай Вірші Н. Кулик

1. Дощик ллється цілий ранок. Кап, кап, кап. Не виходимо на ганок. –

Кап... Раптом бачим під кущем. – Кап... Мокне зайчик під дощем.

Кап-кап-кап-кап-кап. Ой ти, зайчику сіренький, ой ти, зайчику ма-

ленький, годі мерзнути, дрижати, ти ходи мерщій до хати,

ми дамо тобі морквинку, ще й велику капустинку. Понесеш їх у лісок,

годувати діточок, бо маленькі зайченята вже давно чекають тата.

2. Дощик ллється цілий ранок. – Кап-кап-кап!
Мокра стежка, мокрий ганок. – Кап-кап-кап!
Але зайчик поспішає. – Кап-кап-кап-кап-кап!
Для зайчат гостинця має. – Кап-кап-кап-кап-кап!

ХМАРИНКИ

Музика Н. Антоник Вірші Н. Своїкіної

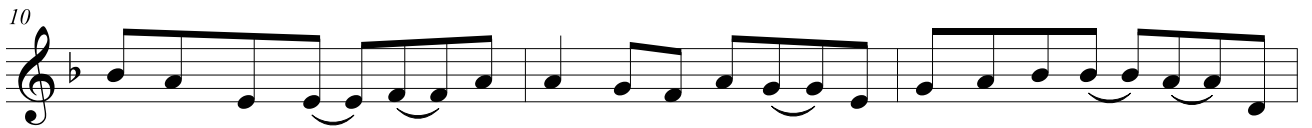
1. Бувають хмаринки подібні на вітер, на ніжну пір'їнку, на

сонячні кві-ти, на ко-ни-ків бі-лих, на зайчика й риб-ку, на

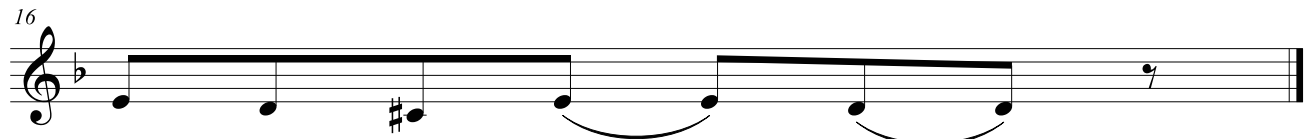
човен з вітрилом, що плаває швидко. Давай ми з тобою ту-

ди поман-дру-єм, де не-бо рожеве, де сонце ночує. — Да-

вай у хма-рин-ки ми будем пірнати. З ве-сел-ки бар-вис-тої

ра - зом з'ї - жджа - _____ ти! _____

2. Бувають хмаринки, подібні на казку,
Мені розкажи ти цю казку, будь ласка,
А може, у сні мені диво насниться –
Хмаринки, як мультики, будем дивитись.

Приспів.

ОЙ ЗАГРАЙТЕ, ДУДАРИКИ

Музика А. Філіпенка Вірші В. Панченка

1. Ой за-грай-те, ду-да-ри-ки, мо-ло-ді гу-цу-ли,

так, щоб та-нець-у- ви-ва-нець по-ло-ни-ни чу-ли.

2. Ой заграйте, дударики,
На дудках кленових.
Як приємно танцювати
В кептариках нових.

3. Ой заграйте, дударики,
А ми заспіваєм.
Хай злітає наша пісня
Та над нашим краєм.

КОЛЬОРОВА ГАМА

Музика Л. Масол Вірші В. Тименка

Це чер-во-ний, жар не-на-че, це о-ран-же-вий га-ря-чий,

жов-тий, як пше-ни-ця в по-лі, як тра-ва, зе-ле-ний ко-лір.

Го-лу-бий, як у кра-пли-ні, а нас-туп-ний ко-лір си-ній.

Си-ній ко-лір, на-че річ-ка, фі-о-ле-то-вий, як ніч-ка.

КИЦЯ-КИЦЮНЯ

Музика і вірші *І. Білика*

1. У ма - лень - кій, у ха - тин - ці на теп -
ве - чір, ці-лу ніч - ку не зімк-

лень- кій ко - жу - шин - ці хтось дрі-
ну - ла во - на віч - ки, все шу-

ма-є, хтось мур-коче, спозаранку спати хоче. Увесь
ка-ла во - на миш-ку, на-тру-

Киць-киць-киць, киця, ки-ця,ки-
ди-лась во-на тріш-ки.

цюня, мур-мур-мур-мурка, Мурка манюня. Киць-киць-киць,

ки-ця, ки-ця, ки-цю-ня, мур-мур-мур, Мур-ка ма-ню-ня.

2. До обіду, до смачного
Вона є завжди готова,
Ніжно лапка личко миє,
Ще й зарядку зробить шия.

Киця любить, киця мріє,
Що матуся їй налиє
Білу-білу і густеньку
Сметаночку смачненьку.
День проходить, день минає,
Киця хвостиком махає.
Вона знов чекає нічку,
Щоб спіймати хитру мишку.

ОЙ ХТО МИКОЛАЯ ЛЮБИТЬ

Українська народна пісня

v Піднесено

Ой хто, хто Ми-ко - ла-я лю - бить,
ой хто, хто Ми-ко - ла-ю слу - жить,

то - му Свя-тий Ми-ко-лай, Ми - ко - ла - ю!
У всяк час до - по-ма-гай.

2. Ой хто, хто Його пам'ятає,
На поміч Його призиває,
Той із біди вийде ціло,
Охоронить душу й тіло,
Миколаю!
3. Ой хто, хто спішить в твої двори,
Сього Ти на землі і в морі
Все хорониш від напасті,
Не даєш нам в гріхи впасти,
Миколаю!

JINGLE BELLS (ДЗВОНИКИ ДЗВЕНЯТЬ)

Музика і вірші Дж. П'єрпонта

Jin-gle bells, jin-gle bells, jin-gle all the way. O what fun it is to ride in a
one-horse o - pen sleigh one-horse o - pen sleigh.

Dashing through the snow
On a one-horse open sleigh
O'er the fields, we go laughing all the way.
Bells on bob-tails ring
Making spirits bright.
What fun it is to ride and sing
A sleighing song tonight.

A day or two ago
I thought I'd take a ride,
And soon Miss Fanny Bright
Was seated by my side.
The horse was lean and lank
Misfortune seemed his lot,
He got into a drifted bank
And then we got up set.

Відповіді на загадки

С. 9. Скрипковий ключ.

С. 10. Горизонт.

С. 26. Опале листя.

С. 36. Троїсті музики; скрипка; сопілка.

С. 37. До; мі; соль; сі.

С. 41. Фарби; лялька; море.

Ля; сі; ре.

ЗМІСТ

ПОРИ РОКУ В МИСТЕЦТВІ

4	1. Прощавай, веселе літечко!	6
8	2. Звуки та кольори природи	10
12	3. Осінні перетворення	14
16	4. Хмарки-чарівниці, невтомні мандрівниці	18
20	5. Ритми осіннього дощу	22
24	6. Падолист	26
28	7. Про що розповів натюрморт	30
32	8. Про що розповів натюрморт	34
36	9. Троїсті музики	38
40	10. Як Сопілка Флейтою стала	42
44	11. Для кожного звіра і птаха у казки свої голоси	46
48	12. Для кожного звіра і птаха у казки свої голоси	50
52	13. Для кожного звіра і птаха у казки свої голоси	54
56	14. Ой хто Миколая любить	58
60	15. Добро несе різдвяний янгол	62
<i>Перевір свої досягнення</i>		64
<i>Словничок</i>		68
<i>Нотний додаток</i>		72